

Liikenne- ja viestintäministeriö
kirjaamo@lvm.fi

LAUSUNTO JULKAISUSTA: TIELIIKENTEE TURVALLISUUSTOIMINNAN TYÖNJAKO SELVITYSMIEHEN RAPORTTI

Autoalan Keskusliitto ry ja Autotuoja ry kiittävät mahdollisuudesta lausua asiakohdan raportista kunnioittaen seuraavaa.

Liikenneturvallisuuksustilanne Suomessa on edelleen kohtalaisen hyvä ja pitkällä tähtäyksellä paranemassa. Olemme kuitenkin jäämässä vertailumaistamme jälkeen. Näin selvitysmiehen toimeksianto, jonka mukaan tuli selvittää mm. Liikenneturvan ohjaus- ja hallintomallia sekä tieliikenteen turvallisuutta koskevaa tiedotus-, valistus- ja tutkimustoiminnan sekä tilastoinnin työnjakoa liikennehallinnossa, on ajankohtainen. Selvitysmies tarkasteli tieliikenteen turvallisuustoimintaa kokonaisuutena, eri organisaatioiden roolia ja tehtäviä, toiminnan haasteita ja toiminnassa arveltua olevaa päällekkäisyyttä. Merkittävä osuus tarkasteluista koski turvallisuustoiminnan järjestämistä ja erityisesti Liikenneturvan roolia ja ohjaus- ja hallinnointimallia.

Selvitysmies esitti lukuisia hyvin perusteltuja suosituksia tieliikenteen turvallisuustoiminnasta ja Liikenneturvan ohjaus- ja hallintomallista. Liikenteen turvallisuustoiminnan tarkastelu oli jaettu koskemaan tieliikenteen turvallisuustoimintaa ja työnjakoa, tieliikenteen tutkimustoiminnan kehittämistä sekä tieliikenteen onnettomuustilastoinnin yhteistyötä. Liikenneturvan ohjaus- ja hallinnointimallin kehittämistä tarkasteltiin kolmen vaihtoehdon pohjalta:

- julkisoikeudellisen yhdistyksen kehittäminen
- säätiö
- valtion omistama osakeyhtiö

Liikenteen turvallisuustoiminnan ja työnjaon osalta selvitysmies esitti Liikenteen turvallisuusviraston aseman vahvistamista mm. seuraavia linjauksia noudattaen:

- *Kehitetään tehokkaaseen poikkihallinnolliseen toimintaan perustuva uusi tieliikenteen turvallisuustyön kansallinen toimintamalli, johon liitetään mukaan myös tehokas ohjaus- ja seurantamalli hyödyntäen pilottiprojektissa jo saatuja kokemuksia.*
- *Keskitetään tieliikenteen turvallisuustoiminnan vastuuta Liikenteen turvallisuusvirastolle liikenne- ja viestintäministeriön ohjauksessa: vastuu operatiivisesta toiminnanhoitamisesta, koordinoinnista ja kehittämisestä sekä viestinnästä, kampanjoinnista ja onnettomuuksien tilastoinnin järjestämisestä perustarkasteluineen.*
- *Edellytetään samalla, että turvallisuusvirasto kehittää toimintaansa liittyen yhteistyöhön ja palveluun.*
- *Toteutetaan Liikenteen turvallisuusviraston ja Liikenneviraston välinen työnjako valmistuvien suunnitelmien mukaisesti, jolloin Liikenteen turvallisuusvirasto auditoi Liikenneviraston turvallisuusjärjestelmän ja valvoo, että tarvittavat normit ja standardit ovat olemassa ja ajan tasalla.*

Autoalan Keskusliitto ry ja Autotuoja ry puoltavat esitettyjä liikenteen turvallisuustoiminnan ja työnjaon linjauksia.

LAUSUNTO

Liikenneturvan ohjaus- ja hallinnointimallin sekä muutoinkin Liikenneturvan kehittämisen osalta selvitysmies esitti mm. seuraavat suositukset:

- Kehitetään Liikenneturvan toimintaa aluksi julkisoikeudellisen yhdistyksen pääperiaatteiden mukaisesti ja samalla tarkastellaan myös Liikenneturvan toiminnan perusteet ja rooli turvallisuustyössä sekä siihen liittyvän sääntelyn tarve.
- Käynnistetään kuitenkin myös valtion osakeyhtiömalliin liittyvän toiminnan perusselvitykset, jotta nähdään, voidaanko toimintaa yleensäkin kehittää osakeyhtiön suuntaan ja mitä vaiheita ja käytännön toimenpiteitä mahdollinen kehittäminen edellyttäisi.
- Uusitaan Liikenneturvan ohjaus- ja hallinnointimalli siten, että liikenne- ja viestintäministeriö antaa turvallisuutta koskevat tulostavoitteet Liikenteen turvallisuusvirastolle, joka vastaa tieliikenteen turvallisuuden kehittämiseen ohjattavien varojen keräämisestä ja myöntämisestä uudistettavana olevan liikennevakuutuslain perusteiden mukaisesti. Varojen myöntämisen yhteyteen voidaan tällöin liittää niiden käyttöön liittyvät linjaukset ja erityisesti tavoitteet.
- Keskitetään Liikenneturvan toimintaa sen vahvoille osaamisalueille: viestintään, kampanjointiin, valistukseen ja koulutukseen. Liikenneturva keskittyy onnettomuustilastojen hyödyntämiseen omassa toiminnassaan ja vastuu tieliikenteen onnettomuustilastoinnin hoitamisesta ja kehittämisestä sekä onnettomuustietojen yleisestä raportoinnista osoitetaan Liikenteen turvallisuusvirastolle. Liikenneturvalle jää tällöin myös edelleen vastuu toimimisesta keskusjärjestönä ja vapaaehtoisen työn kokoojana.
- Kehitetään Liikenneturvan ja Liikenteen turvallisuusviraston yhteistyötä työnjaon selventämiseksi. Osoitetaan Liikenteen turvallisuusvirastolle vastuu suunnitelmallisen ja pitkänteisen viestinnän ja kampanjoinnin järjestämisestä ja koordinoinnista yhteistyössä liikenteen hallinnonalan, Liikenneturvan ja muiden tärkeiden alueen toimijoiden kanssa. Hyödynnetään Liikenneturvan vahvaa osaamista laajojen kampanjoiden järjestämisessä ja toteuttamisessa.
- Selvitetään tarkemmin, kannattaako Liikenneturvan aluetoimintaa tehostaa yhdistämällä pieniä aluetoimistoja suuremmiksi kokonaisuuksiksi esim. Etelä-, Väli- ja Pohjois-Suomi.

Autoalan Keskusliitto ry ja Autotuoajat ry puoltavat esitettyjä Liikenneturvan kehittämistä koskevia linjauksia. Ne haluavat kuitenkin painottaa Liikenneturvan suurta merkitystä monien selvitysmiehen raportissakin esitettyjen eri hallinnonaloja ja yhteiskunnan sektoreita edustavien osapuolten kesken. Lausujien käsityksen mukaan tämän toiminnan edellytykset heikkenevät jos Liikenneturva toimii osakeyhtiönä. Huomautamme myös kilpailuoikeudellisista näkökohdista, jotka on otettava huomioon, jos Liikenneturva toimii valtion omistamana osakeyhtiönä markkinoilla, joiden merkittävin tilaaja on liikenne- ja viestintäministeriö. Liikenneturvan osittainen yhtiöittäminen saattaa olla perusteltua silloin, kun sillä on riittävät edellytykset liikenneturvallisuusosaamisen vientitoimintaan. Lisäksi haluamme tuoda esille, että mahdollinen Liikenneturvan toiminnan uudelleenorganisointi (esim. suhteessa TraFiin), ei saisi vaikuttaa negatiivisesti Liikenneturvan liikennevalistus- ja koulutustoimintaan "kentällä". Liikenneturvan kautta, esim. kouluissa tapahtuva liikennekasvatustyö on tärkeää ja se tapahtuu usein vapaaehtoisten kouluttajien toimesta. Tämä työn turvaaminen on tärkeää jatkossakin.

Helsingissä 28.12.2013

Kunnioittaen

Pekka Rissa
Autoalan Keskusliitto ry
toimitusjohtaja

Tero Kallio
Autotuoajat ry
toimitusjohtaja